

Ishaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti poštman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K. polletno 5 K in številno 2-50 K. Prodaja sev Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiskar „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Učiteljska stranka.

Danes ni več govora o Kmečki stranki na Goriškem, izginila je s površja in le nekaj sledov nam še kaže, da je tu že pred kratkim razvijala svoj program kmečke stranke. To pa se je zgodilo tako le!

Ne bomo vzbujali spominov iz vavnega boja. „Agrarna“ stranka se je začela s strankami pogajati. Liberalci so vsako združito takoj odklonili; S. L. S. pa se je izrekla, da se pogaja z agrarno stranko, ki je pravila, da ima enak program ko S. L. S., z vsako drugo stranko pa je S. L. S. odklonila vsak dogovor.

S tem je pokazala S. L. S., da je spravljiva, da ne išče boja, ampak miru, kjer je mogoč. Tam pa, kjer je mir nemogoč, bi vsaka navidezna sprava le škodovala ljudstvu. In reči moramo, da je tudi mad kmečkimi pristaši agrarne stranke bilo skoro soglasno mnenje, naj se združijo s S. L. S. Zgodilo pa se je, da so liberalni učitelji Križmanove, Urbaničeve in Rakovščekove vrste dobili v svoje roke vajeti agrarne stranke. Konstatirali smo že, da je vse liberalno učiteljstvo korporativno prestopilo v agrarni tabor.

Kmetje v agrarni stranki niso bili nikaj zadovoljni s temi novimi zavezniiki. A liberalno učiteljstvo je s svojim terorizmom zadušilo odpor kmečkih mož. Imamo pred seboj pisane dokumente, ki dokazujojo, da bi se „agranci“ radi otroli liberalnega učiteljstva. A sedaj je prepozno. „Agrarna“ stranka ni več kmečka stranka, ampak to je stranka liberalnih učiteljev, ki čakajo le še ugodne prilike, da prijadrajo zopet lepo nazaj v Gabrščekov tabor.

S tem, da je dobila „agrarna“ stranka to lice, s tem je tudi za nas dano stališče. Urbaničič, Križman, Rakovšček, so nam poroki, da imamo prav, ako „agracem“ ne zaupamo več. Danes govorimo le še o „agrarni“ besedi, a o agrarni — kmečki stranki ni več govora. Prvo in glavno načelo raznih [Križmanov je boj proti „klerikalizmu“, Rakovšček se bore za svobodno šolo in delo Urbaničeve obstoja v psovjanju „farjev“. Glasilo liberalnega učiteljstva je „Učiteljski tovariš“, list, ki je poleg „Naroda“ in „So-

čo“ najstrupenejši sovrašnik krščanske Žole. Zatoemo preverjeni, da bo ta učiteljska liberalna stranka kmalu zaspala v Gabrščekovem objemu.

Naša veljnost pa je danes, da na to neizogibno dejstvo opozorimo one, ki imajo res smisel za kmečko ljudstvo, ki stoje na krščanskem stališču in ki nočejo biti pod komando liberalnega učiteljstva.

S. L. S. je pokazala spravljivost, je pokazala željo po skupnem delu. Če pa je sedaj bivše „agrarse“ stranke konec vsled liberalnega učiteljstva, nitega kriva S. L. S.

Kmet in liberalni učitelj ne gresta skupaj! Liberalno učiteljstvo ima poleg „farške“ gonje le še eno željo: Povišanje plač. Ali se more tako povisanje dosegči, ne da bi bil tehen kmet? Ne! Kdor hoče torej pljuvati v lastno skledo, naj se le drži liberalnega učiteljstva, ki sedaj komandira v bivši agrarni stranki.

Nevarnost za državo.

(Dalje.)

Njih stališče jim nudi vse koristi monopola, ne da bi se jim bilo treba ozirati na kogarkoli. Dočim nadzira državo pri izvrševanju njenega monopola zakonodajstvo, dočim se ozirajo državni monopoli na obče koristi in na blagostanje državjanov, katerim se ne sme škodovati, velja za kartele en sam zakon: čim največ mogoče obogateti svoje člene.

Karteli so uničili s svojim monopolističnim stališčem vse narodnogospodarske zakone o censih. Dočim so prej določevali cene ponudba in naročilo, izdelovalni troški blaga in njega konsumna vrednost za posameznika, diktirajo dane te cene karteli poljudno.

Neverjetno veliko moč so dosegli karteli v amerikanskih trustih, ki so celo samostojnost posameznih svojih členov uničili in ki so, kot enotni podjetniki celega dela sveta, za gotove proekte absolutni vladarji svetovnega trga.

Tudi za delavstvo so karteli velika nevarnost. Je sicer res, da se doseže s karteli neka stalnost v delavnem razmerju; toda, ogromna premoč kartelov na svetovnem trgu daje tem-le tudi proti organiziranemu delavstvu vse drugačno

leto nekoliko sto rubljev, da ga je rešil dražbe. Nu bi že šel — je govoril v društvi — ali žena pravi, da ne more videti življenja na deželi, dočim je bilo nasprotno res. No, v pogovorih je jel vendar namigovati, kako lepo je na deželi.

O, prava ruska vas, obkrožena s poljem in gaji, to ti je pravi raj, ki ga ne more doseči nobena domišljija. Že ta obširni prostor ta tih mir; tam lahko zakličeš zdravi zrak, ta zrak! Le pomisli na poljih cvetje — na lokah cvetje — v gaju cvetje — povsod samo cvetje in vsak cvet daje svoj poseben vonj! Zrečer je oveje vsa ta vonjava hkrat, pa čutiš kot bil omamljena, in sladko te to njiha, sedis na podmolih — solnce zahaja — mesec veličastno privesla.. pa slavčki.. pod vsakem listom gostoli slavček... ves gozd poln slavčev! Pa to mleko... ta smetana — kakšna smetana! Če deneš žličko v njo, pa ti stoji trdno kot v testu. Za goro se vračajo ženici in pojajo pesmi, nekje se oglase zvoki piščalke — pa vse potihne... (Tu se jame Avenio

orožje v v roke nego posameznemu podjetniku, kateri se mora v slučaju staviti konkurenco.

Karteli morejo poljudno zmanjšati produkcijo, in, če jim tako kaže, jo tudi dejanski zmanjšajo, kar ima za posledico, da že delavstvo trumoma odpušča.

Uspešno pomoč so našli karteli v varstveni carini, ki obstoji tudi v Avstriji; pod okriljem teh carin, ki imajo izključiti inozemsko konkurenco v prid domači industriji, mogli so se karteli prosti razvijati. Ker se jim ni bilo treba bati inozemske konkurenco, mogli so zvišati cene svojim produktom skoro do tiste meje, pri kateri bi mogla zunanjša konkurenca, obtežena s carinami, tekmovali z domačimi izdelki.

Čim so se spoznali škodljivi upliv kartelov, ni manjkoval predlogov glede odstranitve slabih strani istih; stavili so se predlogi, ki so stremili za tem, da bi se iznašla sredstva, s katerimi bi se mogoč postaviti v bran škodljivim uplivom teh kartelov na obrt in na narodno gospodarstvo.

Dočim so nekateri predlagali visoko očiščenje kartelnih podjetnikov, nasvetovali so drugi odpravo varnostnih carin, pod okriljem katerih karteli naravnost cvetejo. Dočim proglaša avstrijski koalični zakon z dne 7. aprila 1870 združitev obrtnikov, potom katerih bi se naj doseglo zvišanje cen v škodo ljudstva, za neveljavne, predlagano je bilo od druge strani, naj bi se zakonskim potom dočilo, da imajo taka podjetja ves dobiček, ki presega gotov odstotni postavek (n. pr. 10%), odstevati državi v prid splošnosti, kajti, tu se gre za denar, ki se dobi brez truda in brez zasluge. Ministar dunajski je kot nadziralna oblast v mnogih slučajih sklepe obrtnih zadrug, kateri (sklepi) so stremili za skupno zvišanje cen obrtniških izdelkov, kratko-malo sistiral; končno se je tudi stavljal predlog, naj se taki dogovori pod kaznijo prepovejo.

Vsi ti predlogi so nekako pomanjkljivi.

Ako se delniške družbe in karteli finančilno preveč obremenene, znali bodo isti to obremenitev na kak način nавaliti na konsume.

Ako se odpravijo varnostne carine, ki jih izrabljajo karteli, bi moglo imeti

Uredništvo in upravnštvo se nahaja v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročino pa na upravnštvo „Gorice“. Oglaši se računjo po petitrstih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 18 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbji.

to le začasne uspehe. Ne glede na to, da bi tej odpravi stali na poti gotovi carinski pogovori z drugimi državami, kateri so sklenjeni za dolgo dobo, bila bi ista dvorezen nož v toliko, da bi mogoče uničila karte, zajedno pa bi predala domačo produkcijo inozemski konkurenči.

Ukrepljajoči dunajski magistrat se mora uporabiti le proti skupčinam, ki so pod radzorstvom države. Proglasitev kartelnih zvez za neveljavne v koaličnem zakonu brez vrednosti, dokler ne pride do sodnijske tožbe med členi kartela, dokler torej se drže isti sklenjenih dogovorov.

(Konec prib.)

Dopisi.

Iz Dornberga. — V „Soči“ št. 2. od dne 4. t. m. sem čital dopis iz Dornberga, ki ga je najbrž poslal kak mlad opičar. Pravi, da je bil letos tudi on pri polnočnici, toda moliti ni mogel, ker po njegovih neumnih glavi mu je rojila politika, ki jo pozna toliko kakor zajec boben. Ko so pa orgle zabučale in je slišal zakašljati neko starikavo ženičo, ga je to pa popolnoma omamilo, in zmešalo v molivi. Čudno! Tako visoko izobražene gospode more eno staro ženičo v moliti zmešati! V molitvi, ki je bila tako zbrana, seveda brez rožnega venca in mašne knjige, najbržje je imel dopisnik, to ženičo kedaj rad, ker mu ni hoteli iti iz glave. Pa naj opomnim še to, da ta gospod tudi ni Bog ve kako mlad, bliža se XXX ako jih ni že preskočil; pa tudi njegova šarža ni Bog ve kako visoka. Sicer pa je ta inteligentni gospod, ki je gotovo prišel iz opice, skoval tak dopis s pomočjo moštafarjev in „kinematografa“. Tako vidite, cenjeni braci dokler ne iztrebimo iz občine teh luž in žab, ki v nej plavajo, ne bomo imeli vse v redu. Vprašam dopisnika, čigav si ti fante, ki pravi, da je gnusna politika oskrnula vežo božjo, in da so jo naši častiti duhovni spremeni v beznico, in šolo vsega slabega. Gotovo cerkev je za liberalce šola vsega slabega. Zakaj oni želijo vse ravno narobe od tega kar sv. cerkev in dušni pastirji učijo; liberalcem se gnusi sv. maša, spovednica, pridge, krščanski nauk itd., in taki liberalci naj bi bili voditelji ljudstva! Ubogo ljudstvo kam bi prišlo. Nadalje pravi dopisnik, da

nas čarobni kraj! Ni morda kaka navadna, dolgočasna vas, nego divni letograd. Kak zrak je tam — in voda — cvetje.“

„Pridite, saj je blizu... zdaj poleti tako ni drugega dela. Pridite!“ Vabil je okrog, in kjer ni našel koga doma, je pustil pismo...

Naposled so odšli zares — v maja — ne vem več, kateri dan.

Pero ne more popisati Avenijevega navdušenja, ko je zagledal od daleč streho rodne hiše, pa gaj in ono reko, ki se je „ne more preplavati“ (kakor je prej pravil); a zdaj se mu je zdelo le potok, najbržje radi svoje oddaljenosti. V svoji nestrnosti je jel kar poskakovati v kočiji, da bi le šlo bolj naglo.

„Otroci — Aleksi, Peter, Pavel — glejte!“ klical je nekoma, pa dvigal zdaj tega, zdaj drugega. „To je jeden naj-krasnejših trenotkov mojega življenja! Reci, misli si kar hočeš, moja draga, ali ni ga na svetu nad ono mesto, kjer smo zagledali luč sveta in kjer smo preživeli avsia datinska leta. Otroci — sao — — —

LISTEK.

Oj radosno goščovanje!

(Odlomki.)

Ruski: D. V. Grigorovič.

I.

Avenio Vasilevič Lutovicin je bil posestnik, še mlad, že davno poročen, oče štirih zdravih in svežih otrok. Živel je skoro neprestano v Petrogradu. Napisel pa se je preseil v dedno vas Rožnovko; je že tako prišlo, da je moral biti.

Bil bi se preseil že prej, ali branila mu je njegova strast — gostoljubnost, ker je rad zval goste k sebi; pri njem je bila prava gostilnica, kjer se je jedlo, pilo, pa rožljalo z vilicami, kadilo, kričalo; ali skrivšči so se mu rogali za hrbitom. Bil je dobrosrčen in nagnjen k gostoljubju, rad tudi len in ohvaljen, ki je rad čul svojo hvalo. Valedi tega pa je zalezel v dolgove; bil je v njih kot ptič v kletki.

Bil bi šel na deželo, ali kje dobiti petsto rubljev za selitev; posestvo tudi ni neslo, saj je moral plačevati vsako

Vasilevič sklanjati k tem, a mahoma se zopet dvigne.) — se ozre v poljih drobljenje škranca, ali kateri koli drug glas. In v tem občuduješ nebo, zvezde — poslušaš klic prepelic... Poleg tebe sedi dobrí prijatelj... pijeta čaj... govorita. To ti je poezija, brate, poezija — prava vtelešena poezija!“

Nu, pletlo se tja in sem, naposled je bilo odločeno, da pojde vsa družina na deželo v Rožnovko. Žena Zinaida Lvovna je naposred zahtevala to, prodala skrviš svoje poslednje briljante ter se napravljala na pot, češ da ne more več živeti v mestu, da je utrujena radi možev države in da si hoče oddaljnit.

Na deželi torej! Ali prej se je moral Avenio posrod posloviti. Pri tem ni zabil vabiti: „Pridite, pridite, dajte mi roko, da pridete! Saj je le tristo vrst daleč, in to po cesti, po cesti... izborna cesta. In da bomo veselo živeli za to sem vam porok.“

Napošled se je razgovoril in vabil skoro neznanne osebe.

„O, to vam je pravi raj tam pri

ne morejo več zbrano moliti! Kdor jih vidi in sliši moliti, se mora čuditi njih pobožnosti. Tako stoejo ko snopi slame, in se okirajo okrog kot "opice". In ko bi jih mi ne poznali, bi mislili, Bog ve kdo so ti gospodje. A žali Bog jih poznamo od pete do glave! Vemo, da vse tako hitro in zmečano delajo kot kinematograf, ki nazadnje pokaže prazen zid. G. dopisnik bi si pa lahko zapel ono pesem:

Povsed sem že hodil,
Po Štajerskem ne,
Vse ljubce sem vidil,
Pa svoje še ne.

Da ne zabim že omeniti, da dopisnik bi rad grizel na vse strani a žali Bog, kerbast je, ne more. Tako ni mogel tudi z dopisom v "Soči" se zadostno maščevat, ker se je bil z imenom na dan; zakaj? Zato ker ni pošten!

Tisti, ki ga ljubite.

Politični pregled.

Državni zbor.

Ta teden se snidejo odseki državnega zabora. Zbornica pa se snide meseca marca.

Delegacije

V avstrijskem ministarskem svetu se je sklenilo, da se snidelo delegacije teden pozneje, kakor je bilo določeno, namreč 27. januarja, in sicer na Dunaju. Posvetovanja se bodo začela s sejo odseka za vnanje zadeve, v kateri bo minister vnanjih zdev baron Aerenthal podal svoje poročilo.

Starostno zavarovanje.

Industrijski svet se je te dni posvetoval o zavarovanju za starost in onemogost. Sklenilo se je, da se priklopijo zavarovanju vsi domači delavci, da se zavarujejo za slučaj bolezni tudi začasni delavci in da so prosti zavarovanja uslužbenici s plačo nad 3600 K. Pravico do zavarovanja dobe tudi kmečki delavci, za kar veljajo posebna določila. Za slučaj nezgode se morajo zavarovati tudi mladoletni delavci. Sprejela se je tudi resolucija glede zavarovanja malih kmecov in obrtnikov.

Nove uvedbe pri armadi.

Potrebščine za vzdrževanje armade niso niso nikdar dovolj velike, kajti kakor zatrjujejo gospodje, ki se razumejo na to, je ljubi mir tem gotovejši in trdnejši, čim večjadje in čim boljše je obroževa. Pri nas se bodo torej v svrhu utrditve miru vpoljale strojne puške, in sicer dobe oddelke s strojnimi puškami pešpolki št. 2, 4, 10, 17, 18, 22, 29, 36, 47, 52, 53, 54, 61, 64, 65, 68, 73, 79, 80, 82, 83, 86, 93 in 99; vsi štirje polki cesarskih lovcev; lovski bataljoni 4, 5, 7, 8, 11, 12, in 29 in štirje bosenski polki. Izmed konjice dobitu take oddelke divizija v Požunu in na Dunaju. Pešpolki in lovci dobe dve strojni puški, vsako s 15.000 patron. Kavalerija dobi po štiri strojne puške. Pri pehoti obstoji oddelek

is 1 častnika, 12 mož in 15 konj, pri konjici pa iz 3 častnikov, 57 mož in 57 konj.

Vojna mornarica.

Preteklo leto so delegacije določile prvi obrok v znesku 10 milijonov za zgradbo novih bojnih ladij, in ecer so sedaj v delu sledeče: tri stolpne ladje I., II in III s 14.500 tonami s stroški po 38 milijonov za vsako. Za leto 1908 se zahteva za te ladje 14 milijonov. Ena brsa križarka "F" s 3500 tonami s stroški 8.7 milijonov. Lajda bo imela hitrost 24 morskih milij. Za leto 1908 se zahteva 21 milijona. Skupni stroški za te ladje znaša 122.7 milijona. Nadalje so v delu že sledeče ladje: v Reki šest torpednih laj, 10 torpednih čolnov za visoko morje in dva podmorska čolna; na Angleškem dva patruljna čolna. Skupni stroški nad 17 milijonov. Zahteva se pa že 12 torpednih čolnov za visoko morje s stroški 4.8 milijona. Vojna mornarica zahteva torej za leta 1907 do 1910 nič manj kot 143 milijonov.

Delegacije na potovanju.

Dne 18. t. m. ob 8.37 zjutraj se je odpeljal z južnega kolodvora dunajskega posebni vlak, ki je odpeljal avstrijske in ogrske delegate v Trst, kamor jih je povabil načelnik vojne mornarice grof Montecuccoli. Izleta se udeleži samo 18 delegatov. Nekaj poslancev se jim med potjo pridruži.

Delegacije se odpeljejo, kakor je znano, v Palj in Reko na Lloydovem parniku "Thalia". Ta parnik je že dlje časa usidran v tržaškem pristanišču. Uprava ga je dala na novo pobavati — belo in zeleno, da je kakor nov. Pozno v noč so čistili, snažili in prali ladjo. Krov je zglajen kakor parket, vsak žebliček se sveti, kakor da bi bil poliran. Na jamborih so pritrjene električne žarnice, menda v svrhu boljše razsvetljave ponoči. Vsa izredna skrb, da se ladja opremi čim najusklajejše, dela štisk, kakor da ima vojna uprava dovolj vzroka, kaptivirati gospode delegate.

Za splošno in enako volilno pravico.

12. t. m. so priredili socialisti 8 shodov v Berolini, 14 pa v okolici. Na vseh so se sprejele resolucije za splošno in enako volilno prarico. Po končanih shodih je korakalo nad 100.000 delavcev v center mesta ter skušalo prodreti do cesarskega dvorca. Policia je zasedla vse ulice ter zabranila demonstrantom dohod pred cesarski grad. Po končanih shodih so socialisti preko 600 ulic vreli proti cesarskemu dvoru. Povodi se jim je postavilo v bran redarstvo in vojaštvo. Prišlo je do krvavih spopadov. Pri spopadih je bilo 25 oseb ranjenih. Dognalo se je, da se je pri demonstracijah z nekaterih hiš streljalo. Tudi demonstrant je streljali. V Berolini se je šele zvečer posrečilo napraviti mir in red. Več oseb je bilo ranjenih, mnogo pa arretiranih. Burne demonstracije so bile tudi v Hamburgu in Frankobrodu.

reče pestunji, naj odnese otroke. Avenio pa hiti na vrt. Ali kaka sprememb! Lipov drevored ni bil daljši od petih sežnjev, v njem je bilo strašno soporno, ker so bile lipe davno usahnele. Avenio pohiti k hladnici — gotski in kitajski — ali namestu teh je dobil le par gnilih desk, in brun zarastih s koprivami. Gre do reke — ali kdo popiše njegovo zavetje, ko je videl, da je tako mrlja. Izkratka, kamor se je obrnil, kamor je pogledal, vse se mu je zdelo zmanjšeno in v zelo tužni podobi.

"No, detinski vtisi so pa res varljivi, žena je prav govorila. Otroci so sami mali, za to se jim zdi vse veliko. Ko prideš pozneje in se ogledaš, pa se ti zdi, da ni več tisto kot nekoč. Ali vendar — bodi si kakorkoli — vendar je vselej sladko vračati se v svoj rojstni kraj!"

Tako je dokončal ginjen ter se vračal v hišo, kjer so ga čakali s čajem.

II.

Avenio Vasilevič je bil že tretji dan v Rožnovki. O boljne je. Roke je imel sklonjeno na prsi, roke na hrbet

Boj v Maroku.

V Tangerju so odstavili legitimnega sultana Abd el Aziza in proglašili za sultana pretendenta Maley Hafida. Maročani od njega zahtevajo, da mora odpraviti mednarodno policio, upreti se vmešavanju evropskih velevlasti v maročka vprašanja, skleniti zvezo s Turčijo, odpraviti evropske straže in varstvo za domačine, odpeljati evropske instruktorje pri armadi, izgotoviti obrambo dežele. "Vossische Zeitung" poroča, da je Maley Hafid gospodar vsega notranjega Maroka.

Darovi.

Za "Šolski Dom".

Predsedništvo so plačali: Štefan Kinderčev v Gorici 20 K; Mihal Pojavnik, čevljar v Mirnu 1 K; dr. A. Gregorčič v Gorici 20 K.

Našemu upravnemu je došlo: Dušanovnik iz goriške okolice 10 K.

Srčna hvala!

Za božičnico "Šolskemu Domu" je daroval trgovec Anton Jeretič v Gorici 2 kopi svinčnikov, 500 pisank, 10 škatlic peres, 400 risank, 4 škatlice brišank, 4 kope škatlic za peresa in svinčnikov, in 3 kope peresnih ročnikov.

Kar so podarili prijatelji mladine za božično v predmetih, tvarine v naravi in v novih obdarovalo se je pridne in siromašne otroke treh otroških vrtec ter razdelilo 260 kolačev, 43 moških in 57 ženskih oblik, 7 predpasnikov, 10 parov čevljev, 3 namizne priprave, 8 hčišč in 8 kuhinjskih oprav, 4 bobne, 14 pušk, 5 sabljev, 11 konjičkov in 8 punic. Otrokom treh ljudskih šol se je razdelilo 440 kolačev, 47 parov čevljev, 20 moških in 87 ženskih oblik, 8 parov hlač, 10 predpasnikov, 4 volnene rute, 1 plet, 4 pare svitec, 10 klobukov, 29 kap, 3 šarpe, 5 pasov, 9 ovratnic, 2 pletitki, 2 molitvenika in 4 muze. Še potrebnih šolskih knjig se nakupilo za 61.08 kron. Pisalne potrebščine razdelje se o priliku v bogom otrokom. Tako so prijatelji mladine zdatno obdarovali ubogе otročice, da jim bodo mogoče redno hoditi v šolo, pa jih razveselili z milodarovi. Bog povrni obili vsem dragim darovalcem!

Novice.

Državna podpora za seno in tržaška tetka. — V eni zadnjih številke je čutila naša ljubezni tržaška tetka potrebo, da se je sicer brez vsakega povoda obregnila ob našega državnega poslanca sodnega svetnika g. Josipa Fonata radi državne podpore za nabavo sena. Ker ni naša navada, da bi prinašali nezanesljiva poročila, smo na najpristojnejšem mestu izvedeli, da je — recimo — zlagana vest, da bi bila vrla dovolila goriškemu in tolminskemu okraju le 9000 kron. Iznos podpor presegajo daleč to vsoto. Sicer se ob koncu te stvari zoper vrnemo na vso akcijo ter podamo našim čitateljem zgodovino in ne pravljic o uspehu, ki ga je v tem pogledu dosegel naš poslanec g. Fon. Toliko za danes; "Edinost" pa naj le farba dalje svoje čitatelje.

Še en "agrarec"! Na zadnjem shodu "agrarnih zaupnikov" je z vso

vnemo pritrjeval liberalnemu učiteljstvu tudi največji prijatelj našega kmeta — Dragotin Gildvert. S tem, da je tudi ta mož začel v stranko liberalnih učiteljev, je jasno vsakomur, koliko je vredna ljubezen, ki jo goje liberalni učitelji do našega kmeta.

Imenovanje. — Irma Pirjevec, podučiteljica na tržaški državni ljudski šoli je imenovana za učiteljico na c. kr. realnici v Gorici.

Odlifikovanje. — Deželni šolski nadzornik v Židru Miha Zavadlal je dobil red železne krone III. vrste.

Kmetijski shod je bil v nedeljo ob 2h popoldne v Vipolžab. Sklenilo se je ustanoviti kmetijsko združbo. O združništvu je govoril g. Rejc in g. Bitenžnik.

Shod železničarjev je bil v nedeljo popoldne v Volčjedragi. Govoril je drž. poslanec g. Gostinčar. Pristopilo je mnogo železničarjev k "Prometni zvezki".

Pozor na projekcijski večer! — Opozorjam na nocojšnje predavanje g. dr. Capudra, ki bo združeno s skoptičnimi ali projekcijskimi slikami. Vstopina za nečlane znaša 20 vinarjev; člani S. K. S. Z. ki imajo seboj knjižico, imajo prost vstop!

Socialni kurz liberalcem ne gre iz glave! V sobotni "Soči" so mu posvetili tri notice in kar dva dopisa. Gotovo bi se liberalci ne bili toliko pečali s socialnim kurzom, ko bi bil v resnici tako zanič, kakor pišejo. Strbi liberalci tudi to, ker naši listi malo o tečaju pišejo. Naj bi bodo gospodje liberalci brez skrbi! Ne bomo pisali dosti o socialnem tečaju, ker ni treba. Dresto vnetih mož in mladičev je odšlo na deželo, kjer bodo z vneto besedo širili, kar so se naučili na tečaju. In to vas ravno pečejo. "Sočo" piše, ker neve nič gotovega, kaj se je govorilo; le splošno tjavljajo nekaj ugiba in trobi v svet neumosti, liberalci na deželi, posebno pa liberalni učitelji, se pa ježe, ker so naši fantje in možje bolj podkovani v socialnem vprašanju ko cela liberalna čredica. Zato jeza, zato zmerjanje in zaničevanje. A vse to liberalcev ne bo rešilo! Z izobrazbo ljudstva izginejo s povrja ljudje, ki žive od ljudske posurovelosti. Ti pa so sami liberalci. Zato vas je pred našim izobraževalnim delom strah!

Proti umazanemu slovstvu. — V Švici se je zdravo ljudsko mnenje že doslej odvračalo od umazanega slovstva. Zdaj bodo nastopili javno proti nenavnemu literaturi. Švicarska zveza za boj proti nenavnemu slovstvu sklicuje v Cariš shod vseh strank in dobrodelnih društev in bo odtod začela večjo akcijo. Odbor pravi v svojem oklicu, da če je dolžnost javnosti, da brani prodajo pokvarjenih živil, je tudi njena dolžnost, da varuje posameznika pred strupom, ki je v nenavnemu literaturi.

sklenjene, pogled na tla vprt. Dvajset let ni bil tako zamišljen in pobit. Jedva je prešel dvakrat po sobi, pa se je že spet obrnil k oknu, zatem z dežnimi kapljami in se vedno skrbno oziral v daljavo, zakrito z dežjem in meglo. V enem takih trenutkov se mu je izvil iz ust glas, ki je jasno pričal nepokojni stan njegove duše.

"Da, da, ravnal sem prenaglieno, strašno prenaglieno!" reče pa dene roke na hrbel in pohaja urneje po sobi. "Ali je bilo treba toliko govoriti in vabiti! Mari hi bil šel mirno, pa bi živel zdaj brez skrbi. A zdaj pa — čakaj in budi nemiren! Kakšen značaj je to...! Že dve noči nisem nič spal, mraz me pretresa, če le pomislim, kaj bo, če pridejo na posete (obisk); pri najmanjšem šumu in ropotu me prijemlje mrzlica. O Bog, o Bog... Štefan!" končal je Avenir ne-nadoma ter se obrnil k durim.

V sobo stopi človek, mož v mokri nankingovi suknji in silno zablacenih čevljih.

(Dalje pride.)

Nezadovoljna "Soča". — Kar se tiče pomanjkanja kulture gotovo na prvem mestu stojične liberalno glasilo ni zadovoljno z nami. "Tako surova, neotessa in nizka nista bila nikdar poprej ne "Gorica" ne "Primorski List", piše sobotna "Soča" ter izraža svojo globoko nezadovoljnost nad našim uredništvom. To je za nas veliko priznanje. Če bi bili z nami zadovoljni pri "Soči", bi pa pametni ljudje ne bili. Tako pa vemo, da smo na pravem potu, ker nismo "Snobi" po vseči. No nekaj nam kazi veselje! "Soča" namreč še ni z vsemi sebi lastnimi psovki padla po nas! Kadar to stori, tedaj bo višek njene nezadovoljnosti z nami. Da se to zgodi čim prej, hočemo tem krepkejše s pomočjo dopisnikov in naročnikov dejati v povzdigo naših listov. Na delo!

"Soča" trdi o sebi, da je vedno najboljše informirana. Pretečeni teden je poročala med drugim, da je kranjska S. L. S. postavila v Vipavi za kandidata g. Lavrenčiča, o katerem poroča ta dobra informatorica, da je že pred 6 leti propadel proti liberalcu Božiču. — No, g. Lavrenčič sicer res kandidira; a letos prvič! Pred 6 leti je propadel za malo glasov katoliško narodni g. Habe. Torej niti tega neve več "Soča". Da bo pa še bolj jezna, ji pa povemo, da posestnik g. Lavrenčič gotovo zmaga!

— Proti škofu Naglu je menda kakor poroča Šapič, "Novi List", protestiral občinski svet v Rodiku in sicer zato, ker dela škof proti "Edinosti" in "narodnim svetinjam", med katere "Edinost" v prvi vrsti spada. Izrekli so skoču celo nezaupnico! — Kakor se vidi, je strah nekaternikov pred krčansko socialno akcijo na Primorskem velik, razsodnost pa zelo majhna. Čisto tako, kakor je treba.

Imenovanja v pravosodni kancelijski službi. — Kancelijskimi gvišimi oficijali ad personam so imenovani kancelijski oficijali Ludovik Wilcher, Karol Seppenhofer, Viktor Schmidichen in Valter Sardi, oficijal deželnega sodišča v Gorici Čiril Kumar in oficijal okrajnega sodišča v Motovunu Anton Baselli; kancelijskimi oficijali ad personam so imenovani kancelisti deželnega sodišča v Trstu Ivan Marija Gombač, Blaž Črnja, Karol Schmidichen in Leonard Novajalli; kancelist okrajnega sodišča v Kanalu Mihail Ivančič, kancelist okrajnega sodišča v Pazinu Josip Zanello, kancelista okrožnega sodišča v Gorici Fran Čargo in Mohor Gulin, kancelista okrajnega sodišča v Motovunu Herman Ermani in Dominik Franko, kancelist okrajnega sodišča v Labinu Rudolf Laube in kancelist trgovinskega sodišča v Trstu Ivan Visintini. Kancelisti so imenovani: kancelijski oficijanti okrajnega sodišča v Vodnjanu Egid Dogetti, Anton Zvelič v Lošinju za okrajno sodišče v Buzetu in Ivan Rodinis na Krku za okrajno sodišče v Puli.

— Poroka. — Dne 11 januvarja se je poročil na Voloskem g. dr. Šime

Kurelić, odvetnik in župan v Pazinu, z gospico Anico Tomičić, hčerko g. Viktorja Tomičića, jednega najodličnejših rođoljubov v občini Voloski. Bilo srečno!

— Opekla se je v Gabrijah pri Ajdovščini 7 letna Marija Pešan. Pripeljali so jo v bolnišnico v Gorico, kjer je v pondeljek umrla.

— Sv. misijon v Mirnu. — V Mirnu so imeli sv. misijon od dne 5. do 12 t. m. Misijonske pridige so blagodejno učinkovale na srca vernih poslušalcev. Izjemni par oseb, so se vsi občani vdeležili sv. zakramentov. V nedeljo je bil sklep, prišlo je mnogo ljudi iz bližnje okolice.

— Nevarna zabava. — Iz Pevme. Na novega leta dan dovolil si je čuvaj g. Fogarja nek čuden "špas". Streljal je namreč v Grojni, kaj ne vemo. Le toliko vemo, da je letelo zrnce (šibre) mimo uses nekega mladiča, ki je stal na cesti pri milinu. Nekaj zrn je pritelelo tudi v vrata ondotne hiše. Kaka nesreča bi se vam bila lahko pripetila ni posebej treba omeniti. Vprašamo ga, če ve, ali mu je dovoljeno streljati čez cesto v hišna vrata?

— Imeniten prevod. — Nekemu slovenskemu listu se je pred kratkim posredil sledči krasni prevod. — Nemško poročilo se je glasilo: "Der Sultan von Marocco bat den Blättern zufolge die Ausfahrt von Cerealien verboten". Slovenski prevod pa se je glasil: "Mařoški sultani je radi koz prepovedal izvoz iz dežele Cerealije". — Prevajalcu naše najglobokejše priznanje!

— Reforme srednje šole. — Dne 13. t. m. je imela anketaza reformo srednje šole sejo, pri kateri sta govorila minister dr. Gessmann in grof Dzeduszyki. Pri seji prihodnjem nedeljo bodo govorili dr. Masaryk, dr. Redlich Erb in Renner.

— Hrvatsko tamburaško in pevsko društvo priredi v sredo ob 8h zvečer v "Centralu" koncert. To društvo je z velikim uspehom koncertovalo po vseh vodljivih mestih na Hrvaskem, v Slavoniji, na Stajerskem, Kranjskem, Koroškem, Nemškem in Danskem. Družba obstoji iz gospodov in dam ter nastopa v narodni noši. Vstop prost.

— Oni ki so podvrženi plačilu vojaške takse, in stanujejo v mesta, naj svojo napoved ustno ali pisno nazznajo do 31. t. m. na tuk. magistratu. Za pismene napovede se dobe formularji na municipiju. Za slučaj, da je napoved napačna, je določena visoka kazenska doba 1000 K.

— Posestniki konj v Gorici naj do 31. t. m. nazznajo na magistrat, odd. 4, svoje konje. Formularje dobe na magistratu.

— Napad na državni cesti. — V sredo dne 8. t. m. je šel iz Podgrada v Istri proti domu posestnik po domače Miha Srde iz Pasjaka. Na državni cesti pri borštu dalje od vasi Račice je srečal dva neznačljivega človeka. Eden ga je močno zgrabil za ramo in desno roko, da mu je zgornjo jopo raztrgal in je zahteval od njega naj mu da denar, kar ga ima. A Miha je močan. Vendar se z desno roko ni mogel braniti, ker mu jo je napadalec držal. V tem trenutku pa si je pomagal, s tem da je lopova z levo roko teko udaril po glavi, da je napadalec kar padel na tla. Zazrnil drugega na strani, mu je zaklical: "Zdaj pojdi ti sem, dam tebi denar!" V resnici pa je odhitel precej naprej ker je imel pri sebi okoli 2000 kron in je bil brez vsakega obrambenega orodja.

— "Slov. Čitalnica" v Dornbergu bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne g. Andreja Kodrič. Dnevni red po pravilih. Odbor.

— Senzacijonalno razkritje o resolucijonaših. — "Slavenska Misija" od 11. t. m. poroča, da je dr. Potočnjak na volivnem shodu v Skadru svojim volvcem povedal, kako je nastala znana protestna izjava hrvaške koalicije v ogrski poslanski zbornici proti železniški pragmatiki. Prvi načrt deklaracije je izdelal dr. Potočnjak, nato pa je Šapič predložil drugega. Ta se je sprejel vkljub odločnemu protestu dr. Potočnjaka. To izjavo, ki je bila slovensko prebrana v ogrskem parlamentu, pa sta sestavila Šapič — Waker in Kossuth. Dr. Potočnjaku gre gotova vera. Morda ni vse tako, toda moralno se je pesti okoli hrvaške opozicije precej pajčevine, ki je javnosti zastrila pogled v izvestne intrige resolucijonaštva. Na zunaj pa je bilo kajpada vse kravato radikalno.

— Štajerski liberalci so tudi priredili socialni tečaj; a se ga je udeležilo vkljub bobnjanju in enkratni proložitvi le 22 fantov. E! "Soča" — joči se nad svojimi Kukovec!

— Postajo Brezovico pri Ljubljani misli južna železnica primerno razširiti.

— Pri strelni vaji ustreljen. — Zadnji petek so streljali mariborski domobranci v Radvini pri Mariboru. Po vsi pa se je po nesreči izstrelila vojaku Krešiju krogla, katera poprej ni bila šla iz puške in zadebla vojaka Doblerja, doma od Lipaice, zadaj v vrat. Sromak je bil v nekaj minutah mrtev.

— Več Slovencev prišlo ob življenje v Monongah rudniku. — Iz Amerike je prišlo poročilo: Rudniška nesreča v Monongah je zahtevala več življenj Slovencev in Hrvatov. Imena slovenskih p. nesrečencev, ki so do sedaj znana, so: Anton Divjak, Miha Darkota, Jakob Kováč, Juri Šimko, Miha Muštra, Andrej Ajdovčik, Miha Kršič, Ivan Danko, Josip Janko, Anton Prospeh, Andrej Martin, Stanko Urban, Jože Kovač, France Kralj, Štefan Ignaček, Miha Hamoš, Miha Bric, Juri Polonček in Juri Polak. Poročilo pravi, da je mrtvih 200 Slovencev, vendar verjetno to ni, ker zamenjajo Poljake ali druge slovenske narode s Slovencem. Zagovoljeno pa je, da so gori imenovani Slovenci prišli ob življenje. Koliko je še mrtvih Slovencev, se ne ve, ker so mrtveci še v rudniku in jih niso spravili še na dan. Pač grozna nesreča, ki je zadebla naše rojake v Monongah.

— Prvi umrli poslanec v novem parlamentu. — 13. t. m. je umrl krščansko-socialni poslanec gosp. Kühnschelm, ki je zastopal nižjeavstrijski okraj Oberhollabrunn. To je prvi poslanec v novi zbornici, ki je umrl.

— stare znamke rabile se bodo samo do 31. majnika 1908 in izginejo s 1. junijem 1908 popolnoma iz prometa. S 1. junijem bodo veljavne samo nove jubilejne znamke in zamorejo stranke vse stare znamke zamenjati do 31. julija 1908 pri vsakem c. kr. poštnem uradu.

— V letošnjem letu se bodo vse druge poštnne vrednotice enako spremenile, kar se bodo objavilo pozneje od slučajo do slučaja.

Potovanje po svetu!

Nocoj ob 8h priredi S. K. S. Z. v "Centralu" potovanje po svetu, predavanje s skioptičnimi slikami.

Člani prosti! Nečlani plačajo 20 vin.

Razno.

x Bistroumen nemški kmet. — V Kapfenbergu so se nekema rahločutemu kmetičnemu smilile njegove svinje in koze, ker morajo zmrzovati. Zamašil je na hlevu vsako luknjico, potem pa postavil v hlev petrolejsko peč. Vsled uhačajočih plinov je bilo kmalu kozam in svinjam tako toplo, da so počkale.

x Kitajska kazen za zakonsko nezvestobo. — Listi poročajo o grozljivem času kitajskega maščevanja. 21. novembra so zapazili francoski uradniki majhen leseni splav na reki Claire. Videlo se je, kot da bi bili na splavu ljudje, zato so odpisali čoln, da bi celo stvar pojasnili. Strašen prizor so videli uradniki. Na čolnu sta ležali dve trupli. Na hrbitu je ležala ženska z razpetimi rokami in držala njo moško trupljo. Z velikimi žebli sta bila pribita počez drug drugega skozi roke in noge na splav. Ustnice nesrečne ženske so bile sešite, iztaknjene oči pa so strmele kvišku in kazale sledi grozotitega smrtnega boja, ki je trajal gotovo dneve. List papirja, ki je ležal na trupih, je pojasneval grozno dejanje. Žena se je namreč svojemu možu izneverila in slepar je bila druga žrtva, tolmač njenega moža. Kdo bi skušal nesrečni bitji rešiti, temu se je grozilo s strašnimi kletvami. Žena je bila iz boljšega rodu, kajti oblečena je bila v dragocene svilene obleko; moški pa je bil star kakih 20 let, opravljen v obleko tolmačev. Otroka so sicer vzeli takoj v oskrbo, toda bilo je prepozno; v dveh dneh je umrl. Splav je gotovo videjo na stotine ljudi, ko je plaval po reki, toda nikče ni poskusil, nesrečnež in otroka rešiti.

x Vpliv alkohola na strelne uspehe vojakov. — Na Bavarskem so vojaške oblast preiskavale vpliv alkohola na strelne uspehe moštva. Ta poizkus se je vrnil meseca oktobra na strelšču Lerchenfeld. Približno so izstrelili 34.000 svinčenk in sicer polovico po zavžitju alkoholne pijače, polovico po zavžitju vode. Pri tem se je izkazalo, da moštvo po zavžitju alkoholne pijače mnogo slabše strelja. Natančnejši podatki se bodo pozneje objavili, ker traja mnogo časa, predno zamorejo natančno določiti vpliv alkoholnih pijač.

x Zastrupljeni milijonar. — Sorodniki umrlega milijonarja Urlatzeanua so ovadili njegovo vovo oblastnim, da ga je zastrupila. Urlatzeanu je volil svoji 20-letni ženi, ki jo je poročil star 72 let, vse svoje nad 20 milij. frankov veliko premoženje, sorodnikom pa le 60.000 frankov.

Kdo hoče imeti dobro ohranjeno perilo ta naj jo pere le s Schichtovim milom. Nekoliko višja cena tega mila, se desetkrat povrne, ako se pomici na voden vspah pri pranju s tem milom.

Novoporočencem-novicem

priporoča „KROJAŠKA ZADRUGA“ V GORICI

svojo bogato zalogo: Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno, namizni prti in serviete, brisalke, žepne rute, civilh, žime in volne v dlaki za madrace, odeje, koce, šivane kuverte, perje za postelje, preproge in zavesi itd.

Blago izvrstno. Cene prav nizke in stalne.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Privoščite otrokom igre

na prostem tudi po zimi. Toda ne skrbite na prostem tudi po zimi. Toda ne skrbite samo za toplo obleko in obuvalo, nego tudi zato, da se ne prehlade. Predno gredo na prosto, dajte jim nekoliko Fayovih sodenih pastilj in prepričali se bosie, da učinkujejo izbornno. Škatljica Fayovih mineralnih pastilj stane K 1.25. Fayove pristne mineralne pastilje se dobe po vseh lekarnah, mirodilnicah ter v trgovinah z mineralno vodo. Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko

W. Th. Guntzert, Dunaj IV/I Grosser Neu-gasse 27.

Izvrstno pecivo

priporoča spoštovanim meščanom in okoličanom pekovski mojster

JAKOB BRATUŠ

v Gorici Šolska ulica št. 6.

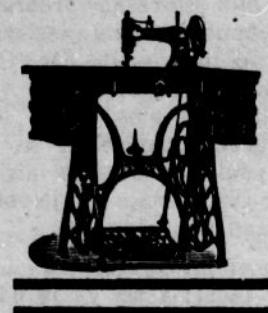
V zalogi ima in prodaja moko prve vrste Majdičevega mlina.

Loterijske stevilke.

11. januarja.

Dunaj	51	2	76	52	85
Gradec	54	2	35	37	16

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev.
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja
strojev tudi
na teden-
ske ali
mesečne
oboroke.

Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše
kakovosti.
Priporoča
se slav.
občinstvu

Ivan Bednařík
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 9.

Štv. 14 | 08

OBJAVA.

Naznanja se, da je poverila avstro-ogrskemu banka poslovanje „Zastopstva avstro-ogrskih banke v Gorici“ tukajnjemu deželnemu hipotečnemu kreditnemu zavodu in da se bodo izvrševala dotična opravila od pondeljka 13. januarja t. l. naprej pri sedežu hipotečnega zavoda v Via Scuole št. 3 in 5 v I. nadstropju.

V Gorici, 8. jan. 1908.

Ravnateljstvo deželnega hipotečnega kreditnega zavoda.

V kuhinji kakor sploh v vsaki hiši,

se čisti vse, kar je kamnitega in lesenega, kakor tudi najfinješa tkanina in vse, kar se prati da, to jedinole s

Schicht-ovim
milom

Čiščenje s Schichtovim milom se z
25.000 K jamči.

CENJ. DAME IN GOŠPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepičanja, da ostane „Original“ vedno le najboljši.

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

IVAN KRAVOS

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11.

Sedlarska delavnica.

Zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogni različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine, kakor: kovček, torbice, denarnice, listnice itd. itd. — Izvršuje in sprejema v popravo različne koleseljne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno. — cene zmerne.

Hiša na prodaj

v Mirnu št. 262 na primernem kraju, proti solncu; hiša obstoji: 1 kuhinja, 2 sobi, 1 žitnica v podstrešju, 3 svinski hlevi, 1 mali senik, dvorišče, vodnjak in vrt. Hiša je nova 6 let odkar je zidana. Kdo jo želi ogledati naj se obrne do Josipa Brumata v Mirnu št. 269 ob nedeljah in praznikih od 12. do 2. ure popoldan blizu pokopališča.

Na prodaj je lepa hiša

v Dornbergu
pripravna za vsako obrt in trgovino. Cena po dogovoru. Ponudbe na naše upravništvo.

Razpis službe.

V „Centralni posojilnici“ v Gorici je oddati mesto knjigovodje. Reflektanti naj vložijo tozadovne ponudbe v teku treh tednov pri načelstvu navedenega zavoda. Plaća in službeni pogoji po dogovoru.

V Gorici, dne 28. decembra 1907.

Načelstvo.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavjo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svincene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdo dokaze s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 krun blaga.

Prosiva zahtevati listke!

POKOR! Ena kruno nagrade!

Original-Victoria stroji delajo še po 15 letni uporabi brezsumno.

Original-Victoria stroji so neprekoslivi na domačo rabo in obrtne namene.

Original-Victoria stroji so najpripravniji za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Victoria stroji so najboljši izdelek vseh dosegaj obstoječih tovaren.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi prilikoj ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki,

